

- Nižja stopnja:
 3. in 4. maja:
V POMLADNEM GOZDU
 10. in 11. maja
TINČEK OBISČE ORKESTER
 17. in 18. maja:
MODRE ČEŠNJE
 24. in 25. maja:
PREHOD ČEZ REKO
 31. maja in 1. junija:
**KLIČEMO REŠEVALNO
 POSTAJO**
 7. in 8. junija:
**KAKO JE RAZSODILO
 MORJE**

- Srednja stopnja:
 7. in 8. maja:
ANICA ČERNEJEVA
 14. in 15. maja:
OBTOŽENA KUKAVICA
 21. in 22. maja:
OTROCI REVOLUCIJE
 28. in 29. maja:
SREČNJO VOŽNJO
 4. in 5. junija:
JANKO IN METKA

- Višja stopnja:
 7. in 9. maja:
MIŠKO KRANJEC
 14. in 16. maja:
VERIŽNA REAKCIJA
 21. in 23. maja:
O NAŠI NOVI USTAVI
 28. in 30. maja:
PRVA URANSKA KOPA
 4. in 6. junija:
VODNIK PO ORKESTRU

**MLADINSKE RADIJSKE
 IGRE:**

2. maja: Mirče Sušmel:
**PRIGODE ČRIČKA
 Z GRICKA**
 (prva izvedba)
 5. maja: Svetislav Ruškuc:
PRIMI GA, ČE GA MOREŠ
 (ponovitev)
 12. maja: Sengalevič-Stranič:
SREBRNI GLAS
 (ponovitev)
 19. maja: Milne-Stanovnik:
TIGER V PUJEVI DRUŠČINI
 (ponovitev)
 26. maja: B. Čopič:
PIONIRJI IZ TIHEGA DOLA
 (ponovitev)
 2. junija: Miroslav Popović:
**SKRIVNOST SKRIVNOSTNE
 GLOBELI**
 (prva izvedba)
 9. junija: Rydiard Kipling:
RIKI-TIKI-TAVI,
 pripoveduje Jurij Souček
 16. junija: Laslo Kopecki:
NA POMOČ, KRADEM!
 (ponovitev)
 23. junija: Milivoj Matošec:
**NIHČE NE VE, KAKO MI J
 IME**
 (prva izvedba)
 30. junija: Franjo Kumer:
ZLATA VRTNICA
 (ponovitev)

Nižja stopnja

3. maja ob 14.05
 4. maja ob 8.55

Višja stopnja:

7. maja ob 14.05
 9. maja ob 8.55

V POMLADNEM GOZDU

Oddaja bo popeljala poslušalce v naravo. Živo ptičje žvrgolenje postavi takoj v začetku oddaje poslušalce v pomladni gozd. Tu je namreč radljski striček z malo Katrco, s sabo ima že mikrofona, da lahko tudi otroci slede dogajanju in pogovorom.

Maj je. Vse je živo in glasno. Ptiči pojo zdaj v zboru, zdaj posamič. Katrca spozna ščinkavca, ker ga sliši prepevati tudi na domačem vrtu. Spomnita se škrjanca; v gozdu ga sicer ni, opazovala pa sta ga prejšnjo nedeljo na polju, kako švigne kot puščica pod nebo in žvižga svojo prijetno melodijo, potlej pa se kot kamen spusti spet h gnezdju. Še tega se spomnita, kako brezsrčno je razdirati ptičja gnezda in da je potrebno tudi na mačko popaziti in ji prepričati njeno razbojništvo, če se le da.

Pomenita se tudi o kukavici, tokrat jo Katrca prvič sliši, in o tem,

zakaj podtika svoj zarod drugim pticam. Ko zaslišita detla, kako trka po deblu, izve Katrca, da je ta ptica pravcati zdravnik v gozdu, saj polovi brezštevila škodljivih žužkov, ki rijejo pod lubjem in s tem drevje uničujejo.

Beseda nanese še na to in na ono zanimivost v pomladnem gozdu, nazadnje pa pove striček Katrci in otrokom še zgodbo o mladem medvedku, ki so ga bili lani pripeljali v živalski vrt.

V oddajo je vključenih več posnetkov: ptičje žvrgolenje, ščinkavčevo, škrjančevo, slavčevo petje, kukanje, delovo bobnanje, Katrca skuša uganiti, kaj sliši, striček pa spodbuja tudi poslušalce k sodelovanju; zato upamo, da bo oddaja otroke pritegnila in da bo dosegla svoj namen tako po poučni kakor po vzgojni plati.

7. maja ob 8.55
 8. maja ob 14.05

Srednja stopnja:

ANICA ČERNEJEVA

V ciklusu oddaj, ki obravnavajo mladinsko književnost med obema vojnama, boste v naši novi oddaji s svojimi učenci lahko poslušali o Anici Černejevi in njeno poezijo za otroke.

Anica Černejeva je bila rojena 3. aprila leta 1900 v Čadramu pri Konjicah. Doštudirala je na zagrebški Višji pedagoški šoli in bila profesorica na učiteljski v Ljubljani. Od tu so jo med vojno po pobudi domačih izdajalcev Nemci odpeljali v Ravensbrück, umrla pa je v podružnici tega velikega nemškega ženskega koncentracijskega taborišča v Neubrandenburgu 3. maja 1944.

Imela je velik poslušalce za otroški svet. To se kaže v njeni poeziji za mladino.

V drugem delu pesmi, v katerih se zrcali iskreno doživetje sveta, pa so zajeti socialni motivi. Spoznala je revščino, krivice in trpljenje ljudi, vendar je zaverovana v lepoto in pravico. Anica Černejeva je slovenska intelektualka, ki se je s svojim literarnim delom uvrstila med borke naprednega ženskega gibanja. To svoje poslanstvo je potrdila s svojo smrtjo v nemškem taborišču.

Njene pesmi za otroke so prepro-

ste, ljudske, polne prisrčnega veselja in ljubezni do narave. Včasih je vnesla vanje širše nacionalne in socialne motive, povsod pa govori otroku iz srca. Razdajala jim je bogastvo svojega srca.

Pesmi za otroke je objavljala v Našem rodu, izšle pa so tudi v samostojnih knjigah: Metuljčki (tiskani leta 1930), Za vesele in žalostne čase (1933. leta), Kapljice (1944. leta). Po njeni smrti je izšla še zbirka njenih mladinskih pesmi »Sredi domovine« (1953. leta). Njena ostala poezija pa je še vedno raztresena po različnih predvojnih revijah in nekaj pesmi je še v rokopisu.

V oddaji, ki smo jo namenili učencem 3., 4. in 5. razreda, so nanizane njene pesmi za otroke kakor podobe na slikarski razstavi: Od žejne žabice (Žabica je žejna bila, kvak, kvak, kvak) in Škorčkov-zamorčkov in Hruške-debeluške, ki jih imajo otroci zelo radi in so tudi uglasbene, do Z vlakom in konjičkom do snežink in žuželk in do otrok — pridnih in nagajivih.

Oddaja je lahkotna in vedra. Pripravil vam jo je Niko Grafenauer.

MIŠKO KRANJEC

Miško Kranjec je eden najpomembnejših pripovednikov. Med mnogimi novelami in romani — vseh je že najmanj za trideset knjig — ni takih, ki bi jih ne bil napisal s polno prizadevnostjo in odgovornostjo do resnice življenja. Ta resnica človeškega osebnega življenja in njegove prepletenosti z družbo mu je bila in mu je vselej temeljno vodilo in sodnik umetniškega dejanja. Kako urediti svoj prostor pod soncem, se pravi svoj odnos do ljudi, kako živi revolucionarna misel v človeku in kako jo ta na eni strani uresničuje in se zanjo bojuje, na drugi pa maliči in beži od nje — ta dvojni odnos ljudi do svojega stalnega vzgona k popolnejši obliki življenja je tako rekoč večna tema Kranjčevega pisateljstva.

Kakor Ivan Cankar in Prežihov Voranc, je tudi Kranjec zrastel sredi vaške revščine, v Prekmurju, ki do njega slovenskemu ljudstvu še ni dalo resničnega umetnika. Zrasel je sredi ljudi, ki so poznali samo trdo garaštvo, da so prehranjevali sebe in svoje otroke. Tudi njegov oče in mati, ki se jima je rodil 15. septembra 1903, sta bila sezonska delavca in težaka. Poleti sta hodila delat na velika grofovska posestva, pozimi sta odsluževala težake in drva. In če je boj za kruh postal eden osrednjih motivov predvojnega Kranjčevega pripovedništva, potem korenini v pisateljevi mladosti, v družinskih in splošnih slovenskih vaških socialnih razmerah v prvi tretjini dvajsetega stoletja.

Vendar se Kranjčeva pisateljska pozornost že od vsega začetka osredinja okrog vprašanja, kaj je v človeku lepega in kaj grdega, kaj je tisto, kar mora umetnik v človeku razvijati in utrjevati in kaj zatirati, kar v njem razkrajajo lepoto in dobroto ter občutek za pravičnost in svobodo. S svojo občutljivostjo za svobodo in krivico je postal Kranjec glasnik revnih ljudi, opisovalec njihovih sanj o lepšem življenju in tudi borec za to lepše življenje. Kot pisatelj je to lahko bil samo pod enim pogojem: da je ostal do kraja zvest resnici življenja na slovenski vasi, da je to resnico vsestransko opisoval, se pravi, lepoto in tudi najbolj temne sestavine in pojave tega življenja, da je ostal odprt za oboje: za radost in za stiske človeškega srca.

Za lepše življenje pa se Kranjec ni bojeval samo kot pisatelj z brezobzirnim odkrivanjem resnice v književni obliki, ampak se je aktivno

vključil v politični boj za nove družbene odnose.

V letih 1934—1935 je urejeval Ljudsko pravico in v podlistkih ustvarjal revolucionarno odporiško razpoloženje. Leta 1938 je kandidiral za komunističnega poslanca, da bi se lahko v višjih organih udeleževal odločanja o našem narodnem in socialnem položaju. Vendar je bila reakcija v Prekmurju preveč močna, da bi bil lahko uspel. Pozneje je pot vodila Miška Kranjca skupaj z narodnim herojem Štefanom Kovačem naravnost v organizacijo odpora proti madžarskim okupatorjem v Prekmurju leta 1941, od tam pa leta 1944 v savinjske gozdove in v Belo krajino, kjer je delal naprej v uredništvu Ljudske pravice vse do osvoboditve. V partizanih ni pisal novel in romanov, tam je misel služila neposrednemu, vsakodnevnemu reševanju bojnih nalog, ki so bile usmerjene v en sam skupni končni cilj: v osvoboditev slovenskega naroda izpod fašizma.

V njegovi prozi po osvoboditvi prevladujeta dva velika motiva: motive osvobodilne vojne, ki ga je do slej opisal zlasti v romanih Pesem gora in za Svetlimi obzorji, in motiv revolucije, ki zavzema večino njegove proze. Svojih romanov seveda ni pisal zaradi zgodbarstva, ampak nam zaradi nenehne pozornosti na tem, kako v sedanjem času živi, kako se uresničuje in kako se maliči revolucionarna misel v našem človeku. Vendar se Kranjec ni spremenil v slepega poveljevalca vsega, kar revolucija odkriva med ljudmi, ampak ostaja oster in kritičen opazovalec in sodnik vseh izmaličenj na tej poti. Prav ta izmaličenja ga morajo kot pisatelja še posebej zanimati.

Oddajo, ki vam bo približala njegovo življenje in delo, je pripravil dr. Franc Zadravec.

Nižja stopnja:

10. maja ob 14.05
11. maja ob 8.53

TINČEK OBIŠČE ORKESTER

Glasbena vzgoja se danes nezadržno širi bodisi na osemletnih bodisi na glasbenih šolah — te rastejo iz leta v leto — ali pa po radiu in televiziji, ki postajata vsak dan močnejša posrednika vseh vrst glasbe. Besede, kot so orkester, koncert pa dirigent in kopica zvenečih imen domačih in tujih glasbenih umetnikov, niso znane samo mestnemu otroku. Prav s posredovalno vlogo radia pridejo do zadnjega naselja in seznanjajo tudi našega človeka na podeželju ali v industrijskem kraju z našo domačo ali tujo glasbeno dejavnostjo.

Prav zaradi tega smo namenili posvetiti začnjo glasbeno oddajo iz vrste letošnje glasbene šole za nižjo stopnjo tem, na prvi pogled malo zahtevnejšim pojavom s področja glasbene reprodukcije. Našim mladim poslušalcem želimo približati orkester, in to simfonični orkester, to je glasbeno izvajalsko telo, ki ga se-

stavljajo glasbeniki z najrazličnejšimi instrumenti oziroma instrumentalnimi skupinami: z godali, s pihali, trobili, tolkali, z brenkali...

Da bo pot do spoznavanja orkestra in posameznih instrumentov prijetnejša, bomo spremljali Tinčka, ki ga uvaža v to skrivnost prijozen stric. Seveda ne gre brez dirigenta in godbenikov, ki Tinčku lahko, razumljivo odstrajajo posebnosti dela v orkestru in mu razkazujejo instrumente — glasbila. Pa ne samo razkazujejo. Vsak godbenik tudi nekaj zaigra, tako da Tinček spozna zvok instrumenta in njegove posebnosti. Najbolj ga zanima trobenta, pa tudi rog in limpani, posebne vrste bobni; rad posluša flavto, fagot, violino in harfo. Ko spozna vsa ta glasbila, je zadovoljen, saj ve, da bo od zdaj naprej z manj truda sledil tudi tistim pojavom glasbenega življenja, ki so mu bili do zdaj tuji.

14. maja ob 8.55
15. maja ob 14.05

Srednja stopnja:

OBTOŽENA KUKAVICA

Pomlad se je razcvetela, pa je prav, če jo tudi mi, v naši radijski šoli pozdravimo. Te oddaje sicer nismo imeli na programu, a tovariš Ernest Adamič nam jo je napisal in smo prepričani, da bo našim šolarjem v prijetno razvedrilo, obenem pa jim bo pomagala utrditi snov iz spoznavanja narave — o kukavici. In ne samo to, natresla jim bo veliko zanimivosti o življenju ptic, seveda predvsem o kukavici.

Na poslušanje oddaje Obtožena kukavica se ne bo težko pripraviti. Verjetno se boste prej pogovorili o pomladi v svojem domačem kraju, o pomladi na vrtu in na šolskem dvorišču. Morda boste šli na izlet in tam v naravi poslušali ščebet ptic. In oglasila se vam bo kukavica. Saj se s kukavico pričinja pomlad. Njeno petje nas razveseljuje. Zapeli bomo z njo tisto pesmico: Slišala sem ptičko pet, zapela je ku-ku.

Ljudje radi štejejo, kolikokrat je kukavica zakukala, in potem ugaibajo, kdaj se jim bodo uresničile srčne želje, drugi se pa vesele, da bodo imeli vse leto veliko denarja, če le imajo kaj drobiza v žepu, ko slišijo prvi pomladni ku-ku.

Kukavica živi pri nas samo od aprila do avgusta. Iz toplejših krajev se vrača okoli jurijevega in si poišče

svoj stalni kraj, odkoder se nam potem oglasa. Samec kuka, samica pa mu odgovarja: kik-kik. Kukavica je plaha in nemirna in se skriva v kosaatih vrhovih dreves, zato je redkokdaj ugledamo. Po drevju obira škodljive kosmate gosenice, pokončuje pa tudi molje in druge škodljive metulje.

Kukavica leti hitro in je podobna skobcu. Kukavica je med našimi ptičami edina, ki ne spleta gnezda in ne skrbi za svoje mladiče. Jajca znese majhnim pticam pevkam v gnezda (to stori najrajši taščici, pastirici, palčku, pogorelcu, vrtniku, penici, slavecu, kosu, ščinkavcu, škranjčku, grlici). Kukavica previdno čaka, kdaj bo valeča ptica odletela z gnezda po hrano, in hitro izkoristi tisti trenutek.

In v naši oddaji se mora kukavica zaradi teh svojih dejanj, zaradi brezobzirnosti do drugih ptic, zagovarjati pred ptičjim zborom.

Avtor oddaje, Ernest Adamič, živahno pripoveduje, saj nastopajo sodnik, zagovornik, tožilec, izvedenec, kukavica in še priča. Vsi so seveda ptiči — in tako bodo otroci dobili približno predstavo, kako se vsako živo bitje in tudi ptice borijo za svoj obstanek.

14. maja ob 14.05
16. maja ob 8.55

VERIŽNA REAKCIJA

V oddaji »Elementi se pretvarjajo« smo vam prikazali življenje angleškega znanstvenika Ernesta Rutherforda, ki je na prehodu stoletja s svojim sodelavcem Frederickom Soddyjem odkrival svetu fizike skrivnost za skrivnostjo. Takrat smo povedali, da je leta 1903 Soddy zapustil Rutherforda in odšel v London, na njegovo mesto pa je prišel mladi nemški fizik Otto Hahn; ta je bil čez 40 let prav tako slaven kot njegov učitelj. In prav o tem nemškem fiziku bo govorila oddaja »Verižna reakcija«.

Leta 1932 je v Londonu fizik Chadwick odkril nevtron in pokazal, da so ti delci sestavni deli atom-

skega jedra. Odkritje je med atomskimi fiziki v Evropi zbudilo silno zanimanje. Nevtron je postal pravcata moda. Mnogi laboratoriji so se posvetili proučevanju teh novih delcev, saj so nevtroni obetali postati najpomembnejši pripomoček za raziskave atomskega jedra. To je bilo velikega pomena, ker so takrat o atomskem jedru še malo vedeli. Nevtron je namreč zelo primeren za raziskave v jedrski fiziki, ker ima pač to lastnost, da brez težav prodira skozi mnoge snovi in z lahkoto pride prav do atomskega jedra. Se več! Ne samo, da prodre do atomskega jedra, celo vanj se lahko zarine. Zamislite si kot primer neko jedro, ki vsebuje

recimo, deset delcev. Nenadoma se vanj vrine nevtron. Jedro postane težje, saj vsebuje zdaj enajst delcev. Ta dodatni delec povzroči v jedru zmedo. Včasih mora enostavno spet ven, jedro ga izrine, kdaj drugič pa se tako trdno vsidra v jedro, da se ne pusti vreči ven. Takrat je nemirno jedro prisiljeno oddati kak drug delec. Po tem procesu jedro seveda ni več tisto prvotno, kot je bilo pred vpadom nevtrona, temveč popolnoma drugo. Dobili smo nov element.

Prav take poskuse je leta 1934 v Rimu izvajal pozneje slavni fizik Enrico Fermi. Nevtrone je pošiljal v uran, ki je bil takrat najtežji poznani element in pri tem obstreljevanju urana z nevtroni je dobil elemente, težje od najtežje poznane snovi. Imenoval jih je transuranski elementi. Poleg njih pa je dobil tudi elemente, ki so bili mnogo lažji od urana.

Ko je Otto Hahn preštudiral ugotovitve, do katerih so prišli znanstveniki po svetu, predvsem pa preveril izsledke pariških znanstvenikov Marie Curie, njenega soproga in Jugoslavana Saviča, je decembra 1938. leta objavil članek, ki je pomenil mejnik v razumevanju atomskega jedra. V njem je namreč zapisal dejstvo, o katerem so že dolga leta ugibali: Pod vplivom nevtronov se jedro urana cepi.

Pri uranskem razcepu pa se spro-

sti energija. Toda energija, ki nastane pri razcepu enega uranskega jedra, je le majhna. Morali bi istočasno razcepiti milijone in milijarde jeder, da bi bila pridobljena energija dovolj velika in bi jo lahko izkoristili. To pomeni, da bi morali obstreljevati uran z ogromnim številom nevtronov. Ali pa... Da! Obstajala je še druga možnost — verižna reakcija!

Znova so se znanstveniki vrgli na delo, toda zdaj niso več tavalni v temi. Vprašanje, ki je čakalo odgovora, je bilo dovolj jasno: ali pri razcepu uranskega jedra nastanejo novi elektroni?

Potrebovali pa bi precej veliko kepo, da bi sprožili verižno reakcijo. Novi nevtroni, nastali pri razcepu urana, morajo zadeti druga uranska jedra in povzročiti nov razcep, če hočemo, da bo verižna reakcija stekla. Toda ob cepitvi izvrže uransko jedro nevtrone, ki potujejo zelo hitro. Taki hitri delci z lahkoto uidejo iz kepe urana, ne da bi zadeli obnova jedra. Če hočemo preprečiti njihov pobeg, mora biti kepa urana dovolj velika. Toda kje naj bi raziskovalci takrat, leta 1938, dobili nekaj stotov urana?

Poiskati so morali drugo rešitev. In našli so jo!

Toda o tem bo govorila naša oddaja, ki jo je pripravil ing. Jože Dolničar.

17. maja ob 14.05
18. maja ob 8.55

Nižja stopnja:

MODRE ČEŠNJE

Ker modrih češenj ni (tako modrih, kot je modra barvica), da torej že naslov slutiti, da nekaj ne bo v redu. In res ni v redu z Damjanom. Naša oddaja predstavi namreč dečka sedmih, osmih let, ki resnicoljubnosti ne ceni kaj prida.

Precej pa moramo povedati, da ne za tistega pravega lažniveca, ki si hoče, recimo, z lažjo pomagati iz zagate, ki se skuša z njo okoristiti in podobno. Damjan je prav čeden in ljubezniv fant, le da vse po svoje vidi, vse obrne, vse po svoje pove, da je res malone pravi lažnivec Kljukec, vendar vse to zgolj zavoljo tega, ker se mu zdi dolčas zmerom povedati tako, kakor je res.

Damjan si torej izmišlja, pravzaprav si je izmišljal in stresal laži kar tako mimogrede — kot iz rokava. Nič ni pomagalo, da so se starši jezili, da je bilo v šoli narobe in da so se tovariši smejali, ko so ga ujeli na laži, Damjan si je izmišljal vse dotlej, dokler ni zašel nekoč v hude škrpce. In prav tistega dne se naša zgodba začne.

Za domačo nalogo je pobarval Damjan češnje modro namestro rdeče. Sošču je tvezil, da je take češnje prinesel očka izpod Triglava, mami pa je trdil, da nima rdeče barvice, da jo je izgubil, najverjetneje pa jo je pohrustal pes, ki je baje prišel po pouku v razred. A mama naj se preveč ne jezi, srečal je namreč teto Lizo, ta pa ima zanj pripravljene nove barvice.

Mama je verjela Damjanu samo to o teti Lizi, čeprav tudi tega ne bi bila smela, in mu je dovolila, da jo gre obiskat.

Ze na avtobusu je naplahtal spredovnike, izstopil na šesti postaji namesto na peti in prišel tako v čisto tuj kraj. Tu si je privoščil zabavo z možakom, ki je pasel zajce, z ženičko, ki je čuvala race, pa še z ovčjim pastirjem. Izmišljal si je in se legal.

Predvečer je ostal sam in se je še enkrat nasmejäl ob misli, kako se ljudje razburjajo ob njegovih lažeh:

da skačejo njegovi zajci (ki jih seveda ni imel) dva metra visoko, da pozobljejo njegove race (tudi teh ni bilo) tri škafe koruze čnevno in kako so ljudje smešni, ko mirno prenesejo pravljico o steklem polžu, o steklem psu pa ne.

Damjan je v travi na hribu zaspal in se zbudil, ko je bila že noč. Zdal ga je postalo strah. In prvega človeka, ki ga je srečal na cesti, je poprosil, naj ga popelje domov. A brž ko se je počutil varnejšega, mu žilica spet ni dala miru. Spet se je legal, ko je pravil, kje je doma, tako da ga je nazadnje tujec kar pustil sredi ceste, češ: »Tahih, ki lažejo, ne maram!« Damjan je spet ostal sam in bil v veliki stiski.

Čez dolgo se je pripeljal miličnik, ki ga je bila poprosila obupana mama za pomoč in mu tudi vse po pravici povedala, kako in kaj je z fantom. Damjan pa celo zdaj, ko se je srečal z miličnikom ni mogel iz svoje lažnive kože, tudi miličnika si je hotel privoščiti, a se je le opekel. Ko pa mu je nazadnje miličnik predočil, kako bi bilo, če bi si zdaj mama na lepem izmišlila: Ne, pri nas nimamo nobenega Damjana... Ali če bi si očka izmišlil: Ne, naš fant je imel šest prstov na rokah, ta jih ima samo pet, ta naj gre, kamor hoče... Ali če bi si on sam, miličnik, izmišlil: Ne, nobenega fanta v rdeči jopici nisem našel... Na vse to se je Damjanu odprlo in priznal je, da bi bilo pa to strašansko hudo.

Odslej si je Damjan nehaj izmišljati. A še to se je zgodilo, da mu pa zdaj verjeli niso, čeprav je govoril resnico, in je moralo preteči nekaj časa, da so mu začeli zaupati. Počasi je vendarle prišlo tudi to.

Zgodba je lahkotna, v primeri morda malce drastična, po svoje bo pa, upamo, vendarle pomagala pri pobijanju lažnosti.

Srednja stopnja:

21. maja ob 8.55
22. maja ob 14.05

OTROCI REVOLUCIJE

»Kadar gredo v boj moški, vojska ki jo je ustvarila država, odrasli moški, terja to njihova dolžnost do domovine, dolžnost slehernega državljanca in rodoljuba. Kadar pa gredo prostovoljno v boj otroci dvanajstih, trinajstih, štirinajstih ali petnajstih let, vedo, da bodo v njem padli, tedaj ni več dolžnosti do domovine, tedaj je to nadčloveško junaštvo mladih ljudi, ki žrtvujejo sebe, čeprav v življenje niti stopili niso — da bi bodoče rodovi bili srečni.« Tito na I. kongresu mladine Srbije.

Naše narodnoosvobodilno gibanje je zajelo v svoj vrtnec dogajanja tudi naš najmlajši rod. Življenje jim je izrgalo iz rok igrače in jih zametalo z granatami. Pionirska organizacija je imela pred seboj edini smoter: osvoboditev domovine. Pionirska organizacija je važen in značilen del našega narodnoosvobodilnega boja.

Pionirska organizacija je nastajala in se razvijala v zelo različnih pogojih. Nastajala je na osvobojenem ozemlju in prav tako v zasedenih mestih. Naloge, ki so jih spočetka mikale kot nekaj novega, so sprejemali in opravljali z vedno večjo odgovornostjo. Nastajale so prve samostojne pionirske organizacije.

Pionirjem je pomagala organizacija SKOJ, vendar jim je pustila pri delu popolno svobodo.

Prve pionirske organizacije (pionirske čete in kasneje odredi) so se tako kot v drugih republikah tudi pri nas pojavile leta 1942 na osvobojenem ozemlju.

Takšna pionirska organizacija je bil pionirski odred v Šmarjeti na Do-

lenjskem, pionirski odred v okolici Suhorja v Beli Krajini, na Gorenjskem je bila organizacija Rdeča roža, ki se je kasneje preimenovala v odred Ratilovec, pionirske organizacije so bile na Golem pri Ljubljani, na Kočevskem, v Osilnici itd. Prav v Osilnici sta padli tudi prvi pionirski žrtvi. To sta bila Jakec in njegov prijatelj iz Belice, ki sta prenašala pošto in so ju Italijani ustrelili 1942. V Taborski jami.

Leta 1942. so nastajale pionirske skupine tudi za žicami okupiranih mest. Seveda je bilo njihovo delo drugačno kot na osvobojenem ozemlju. Ena prvih pionirskih skupin na zasedenem ozemlju, je bila v Ljubljani v Šiški, druga je bila v Zelenci jami v Mostah, nato na Viču. Te skupine so štele po 5 do 10 pionirjev (petorke!).

Tako smo vam našeli le nekaj pionirskih čet, odredov in skupin, ki so po svojih močeh enakovredno prispevali k osvoboditvi domovine — več podatkov lahko dobite v brošuri Otroci revolucije, v nji boste našli kratek pregled dela slovenskih otrok med narodnoosvobodilnim bojem, ki jo je napisala Alenka Nedog, izdala pa Zveza prijateljev mladine Slovenije in Muzej narodne osvoboditve LRS. To delo je bilo posvečeno 15. obletnici pionirske organizacije.

V naši oddaji bomo skušali podati nekaj drobnih izsekov iz življenja otrok-pionirjev med vojno (tako na osvobojenem kot na okupiranem ozemlju). Oddaja nam bo pripravil Rajko Ranfi na podlagi ohranjenih podatkov in zapiskov o pionirski organizaciji med vojno.

21. maja ob 14.05
23. maja ob 8.55

Višja stopnja:

O NAŠI NOVI USTAVI

Namen šolske ure o naši novi ustavi je približati ta naš novi temeljni zakon mladim poslušalcem. Predvsem bi jih želeli seznaniti z osnovnim načelom nove ustave, da je delovni človek kot proizvajalec dobrin in hkrati upravljalec postavljen kot cilj in izhodišče našega celotnega družbenega sistema. Če hočemo razumeti pomen tega dejstva, pa moramo razumeti predvsem razliko med tem, če ti nekdo reže kruh in če si ga režeš sam.

Ce bodo mladi poslušalci razumeli na eni strani pomen družbenega samoupravljanja in dejstvo, da so vsa naša predstavniška telesa od občinske do Zvezne skupščine v bistvu organizacijska telesa samoupravljanja, jim bo tudi mnogo lažje razumeti ce-

lotno novo strukturo teh teles, ki je na prvi pogled posebno za mladega poslušalca nekoliko zamotana. Za boljše razumevanje jim bomo delo in pristojnosti občinske, okrajne, republiške in zvezne skupščine skušali obrazložiti s primeri, ki so jim bližje. Za mladega poslušalca, ki tega še ne more razumeti iz lastnih izkušenj, je zelo važno, da ve, kakšen učinek ima vsak sklep predstavniških organov tudi zanj in za njegovo okolico; zato ni vseeno, kdo je izvoljen za poslanca. V tej zvezi jim bomo na kratko obrazložili tudi bližnje volitve, predvsem pa dejstvo, da bodo v zborni delovnih skupnostih prihajali delovni ljudje neposredno iz delovnih mest kot predstavniki določene skupine proizvajalcev.

Nižja stopnja:

24. maja ob 14.05
25. maja ob 8.55

PREHOD ČEZ REKO

Okoli 25. maja je prav gotovo marsikatera učna ura posvečena pogovorom o letih našega narodnoosvobodilnega boja, zato smo tudi mi vključili v program za male šolarje zgodbo iz tistih dni. Pripoveduje o sodelovanju pionirjev, želi pa povedati med drugim tudi to, da je bila vsaka, še tako drobna pomoč dobrodošla in da je bil marsikaj prav od takih drobnih, na oko nepomembnih stvari, odvisen uspeh kake velike akcije.

Partizanska četa se mora združiti z glavnino in na tem pohodu mora iti čez okupirano področje. Najnevarnejši bo prehod čez dolino, po ka-

hkrati pa tudi iz osebne želje potrkala na vrata Francetovega doma. Po dolgih dveh letih sta se lahko — čeprav samo za droben hipec — predala toplemu čustvu, da sta doma, dovolila sta si nekaj hlastnih vprašanj za potešitev prekipevajočih čustev, potem pa sta morala spet misliti zgolj na zadano nalogo.

Izvedela sta nekaj važnih podatkov, zlasti mala Mihelca je znala postreči z njimi, zakaj bistro dekletce je na vasi marsikaj videlo ali slišalo. In prav ta Mihelca bo borcem dan

Srednja stopnja:

28. maja ob 8.55
29. maja ob 14.05

SREČNO VOZNO!

Ekspres drvi v noč. Nič drugega ni slišati kot udarce koles, ko tolčejo ob stike tračnic. Le kdaj pa kdaj lokomotiva zažvižga v temo in spet ista pesem: repot koles, tisti značilni »trnk-trnk, trnk-trnk«. V vagonih sede potniki. Dremljejo... Le tu in tam se oglasi kdo s kakšnim vprašanjem in na postaji, kjer vstopijo novi ljudje, se ta podoba spremeni. Vlak pelje, drvi v noč s hitrostjo 60—70 kilometrov na uro, drvi v negotovost.

Mar zares v negotovost? Nikakor ne! Če pogledate skozi okno na postajah, ki jih prevozimo, ali denimo na čuvajnicah, vidimo povsod moža z zeleno lučko v rokah. Železničarji od postaje do postaje bdijo nad varnostjo prometa. Potniki se lahko brezskrbno peljejo, voznja je varna.

Poznam fantka — tri ali štiri leta je star — ki je že skoraj »pravi« železničar. Doma ima »svojo« železnico in pozna vse glavne signale. Ko gresta z mamicco na sprehod in vidi, da je signal na »veliki« železnici odprt, ga nihče ne spravi naprej, dokler ne pripelje vlak. Tako je tudi ob zapornicah: brž ko se oglasi signalni zvonec — ve, da bo mož v modri uniformi zaprl prehod prek proge, zato čaka, da pelje vlak mimo. No, najbrž tudi drugi otroci niso dosti drugačni. Železnica je vendar sila zanimiva stvar!

Tisti, ki stanujejo blizu železniške postaje, posebno take, kjer sestavljajo vlake, dan za dnem lahko vidijo in slišijo razne znake, ki jih dajejo železničarji. Recimo: žvižg s piščalko — lokomotiva se premakne; zamah z rdečo zastavico — vlak se ustavi. Ali: prometnik dvigne loparček in potniški vlak odpelje. Ekspres brzi proti

Višja stopnja:

28. maja ob 14.05
30. maja ob 8.55

PRVA URANSKA KOPA

Na stari zgradbi univerze v Chicagu, pod majhnim oknom, med zelenjem, ki porašča grobo ometano zidovje, je skromna plošča z napisom: TUKAJ JE 2. DECEMBRA 1942 ČLOVEK URESNIČIL SAMOSTOJNO VERIŽNO REAKCIJO IN S TEM OMOGOČIL NADZOROVANO SPROŠČANJE JEDRSKE ENERGIJE.

Leta 1942, pred malo več kot 20 leti, je bil svet zmeden. Nacisti so pretili osvojiti ves svet, zavzemali so deželo za deželo. Zmeheni so bili tudi ljudje, tisti, ki so jim pobijali brate in sinove, kot tisti, ki so trpeli v taboriščih. Tudi znanstveniki so bili zmeheni. Ne le vojne strahote, ampak tudi imenitni uspehi znanosti so jih silili k razmišljanju. In prav tistega leta so uspeli uresničiti zamišl, ki se je rodila komaj nekaj let pred tem: našli so pot, kako iz atomov sproščati energijo.

Naša oddaja vam bo govorila o velikem italijanskem fiziku Enricu

nato mnogo pomagala, da bodo brez nezgod in brez izgub prešli reko na kraju, kjer je soteska najožja. Mihelca je opravila svojo nalogo prav junaško, še s končkom misli ni hotela pomisliti nase, čeprav ji je srce burno bilo, ko je v temni noči odvrnila pozornost nemških stražarjev od okolice s tem, da jih je opozorila nase. Prav tako burno, vendar tokrat od veselja in sreče, ji je bilo srce tankrat, ko ji je partizanski komandant po uspeli akciji krepko stisnil roko in ji dejal: »Hvala, mala junakinja!«

postaji, kjer se sicer ne ustavlja. Toda tokrat se ustavi tudi na čisto majhni postaji. Zakaj? Strojvodja in vlakovodja sta videla, da je signal na progi zaprt, da torej vlak ne sme naprej, ker je pred njim ovira, bodisi da je to vlak, ki vozi v nasprotno smer ali podobno. Takoj pa, ko se loputa na signalu postavi v poševno lego, vlak lahko pelje naprej — pot je prosta. Ponoči to zamenjajo luči — zelene in rdeče itd.

Varnost v železniškem prometu je prva in glavna zapoved. In tako mora biti! Pomislite samo, kaj se zgodi, če se zaletita dva vlaka! Zato je prav — in tako mora biti — da železničarji vso skrb posvečajo varni vožnji. In če upoštevamo, da vlaki ne prestando brzijo po naših progah, podnevi in ponoči, lahko spoznamo, koliko mož v modrih uniformah skrbi za to, da se vozimo brez skrbi in varno. To so dispečerji, prometniki, vlakovodje, strojvodje, kretniki, pa še in še. In pri tem uporabljajo vse vrste komunikacijskih sredstev od komunikacijskih sredstev od brzojava prek telefona do železniških signalov.

Signali! Gotovo ste že slišali za to besedo. Tisti fantek, ki se ustavi pri signalu na progi in čaka, da bo pripeljal vlak, najbrž ne ve, kaj je to, ve pa, da bo videl vlak, če stoji ročica na visokem drogu poševno. Tudi o tem — med drugim — bo beseda v radijski šoli za srednjo stopnjo »Srečno vožnjo«. Za zdaj samo to: prav noben železniški signal ni brez pomena in vsakega morajo železničarji upoštevati. Gre za varen promet, gre za »srečno vožnjo«!

Fermiju, ki je prvi uresničil zamišl verižne reakcije. Njegova žena Laura se takole spominja prvih let, ki sta jih z možem preživela v ZDA:

»Leta 1938 je Fermi prejel Nobelovo nagrado za svoje delo na umetnih elementih. Fašizem, ki se je šopjril v Italiji, nam ni bil pogodu. Čelo italijanski časopisi so večkrat napadli Fermija, češ da ne nosi fašistične uniforme. Nobelovo nagrado je Fermi prejel na Švedskem, kamor sva odpotovala z vso družino. V Italijo se nismo vrnili. Prek Londona smo odpotovali v ZDA. Prvo leto v Ameriki je Fermi delal na Kolumbijski univerzi v New Yorku. Ze takrat je često potoval iz New Yorka v Chicago, vendar je za to potovanje vedno potreboval posebno dovoljenje in včasih ga je celo spremljal agent tajne službe. Očitno je bilo, da sodeluje v nekem tajnem načrtu. Spomladi 1942 smo se preselili v Chicogo. Odpadla so večna potovanja, a Fermi je postal še bolj skrivnosten.

Vedno je bil redkobeseden in je le nerad pripovedoval o svojem delu. Po preselitvi v Chicago pa iz njega sploh nisem mogla ničesar več izvleči. Če sem ga recimo vprašala: »Pravijo, da v laboratoriju izdelujete posebne naprave za uničevanje rakastih obolenj, je to res?« — je le zamrmral: »Kaj tako pravijo?«, kaj več pa ni povedal. Sklepala sem, da v

laboratoriju pripravljajo neki poskus, ki bo odločilne važnosti in bo tudi ogromnega vojaškega pomena.

Potem je prišel tisti dan, 2. december 1942...«

Našo oddajo smo posvetili prav temu dnevu. Seznanila vas bo s tem, kako je potekala prva verižna reakcija. Pripravil jo je ing. Jože Dolničar.

31. maja ob 14.05
1. junija ob 8.55

Nizja stopnja:

KLIČEMO REŠEVALNO POSTAJO

V tej naši oddaji ne bo govora o prometnih predpisih in obnašanju na cestah, marveč bo pripovedovala o naivno otroškem, bahavem junačenju, ki ima lahko hude posledice; obravnavamo torej splošno vzgojno tematiko. Vendar naj povemo še to, da ni namen zgodbe »zviniti po toči, to se pravi takrat, ko je že prepozno«, temveč bolj opozorilo; in njen vrh ni v nesreči, ki se primeri zavoljo nepremišljenega junačenja, temveč v miselnem povzpetju, ki bo pršel do veljave ob koncu, ob dogajanju v bolnišnici.

Peter in Marko, to sta fanta okoli desetih let, ki že prehranjata iz otroške v predpubertetno dobo, se zaba-

vata ob cesti z vsem mogočim. Marko je bolj »junaški«, Peter bolj zadržan; v tovariševih očeh je zato Peter reva in to mu Marko tudi pove. Očitek fanta boli. Hoče se ga orestiti, premaga strah in spleza najprej na visoko drevo, kamor se prej ni upal, potem pa pristane še na to, da bosta tik pred avtomobilom tekala kar čez cesto. Seveda se zgodi nesreča. Petra odpelje rešilni avto, Marko ostane sam in duševno ves strt. Ker nima miru, se odpelje s kolesom v bolnišnico in čaka. Ravno njegovo doživljanje med tem čakanjem je vrh zgodbe. Samo še to: Petru zdravniki rešijo življenje.

4. junija ob 8.55
5. junija ob 14.05

Srednja stopnja:

JANKO IN METKA

S to oddajo zaključujemo letošnji program radijske šole za srednjo stopnjo.

Janko in Metka je socialna mladinska povest Toneta Seliškarja. Izbrali smo jo zato, ker je nekoliko manj znana med današnjo mladino, je pa zelo značilna za mladinsko književnost med obema vojnoma. Iz nje dovolj verno diha takratni čas in takratne težave zapuščenih, v revščini zraslih otrok. Zgodba je ponekod razgibana in napeta (tam, kjer reši Janko Metko iz vode in še celo tam, kjer zaide Janko med tatove in ubijalce), potem pa je zopet čustveno ubrana, ko si Janko in Metka in njun prijatelj Tonač ustvarijo zelo skromen, a včasih topel domek in se jim godi kot Janku in Metki iz pravljice. Metka šiva igrače in jih prodaja, Janko in Tonač pa si s priložnostnim delom služita kruh. Na koncu se vrnejo še Jankovi starši: oče iz zapora, mati pa iz tujine, kamor je šla pred leti za delom in kruhom. Konet je srečen in poln vere v lepoto življenja.

O mladinskem pisatelju Tonetu Seliškarju smo se pogovorili že letos nekoliko ob oddaji: Spomini na mladost. Vendar vam naj navedemo ponovno nekaj njegovih podatkov in naštejemo njegova dela. Rodil se je v Ljubljani, leta 1900. Je pripovednik in pesnik. Nekaj let je bil učitelj,

pozneje pa je sodeloval v NOB. Znan je posebno po svojih mladinskih delih: »Rudi« — povest za mladino, ki je izšla v Ljubljani leta 1938. Ta knjiga je že v prvi izdaji doživela med mladino veliko priljubljenost.

Mladinska povest Janko in Metka je izšla leta 1939. Takrat niso nekateri kritiki šteli tega dela za mladinsko povest, češ da je bilo v njej preveč razmišljanja. Leta 1935. je izšla Bratovščina Sinjega galeba, drugič pa je izšla leta 1948 v Mladinski knjigi in je najbolj priljubljena med mladino in prevedena v tuje jezike.

»Tovariši« — je povest partizanske zvestobe. To knjigo bi morala brati šolska mladina znova in znova. V njej so opisani čisto prvi dnevi partizanskih bojev in je nekakšna abeceda za naše otroke, s katero počasi spoznavajo boj za svobodo.

Njegove najboljše partizanske zgodbe so Mule. V Pionirju in v samostojni knjižici so izšli še Liščiki — leta 1950. (partizanske črtice). Nato omenjamo še knjigi: Posadka brez ladje in Med gusarji in Indijanci. Izšli sta leta 1956. — ena v Ljubljani, druga v Mariboru.

Oddaja o Janku in Metki ne zahteva kakšne posebne priprave, ker je povest preprosta, mogoče bi pa bil primeren pogovor z otroki o predvojnih socialnih razmerah med šolarji.

4. junija ob 14.05
6. junija ob 8.55

Višja stopnja:

VODNIK PO ORKESTRU

Ce želimo prodreti v lepoto poezije, moramo spoznati jezik, če pa se hočemo poglobiti v magični svet glasbe, se moramo seznaniti z njeno govornico. O tem, kako približati glasbeni svet čim širšemu krogu ljudi, imamo že številne knjige. Angleški skladatelj Benjamin Britten je storil še več. Ne z besedami, temveč z živo glasbo nas popelje s svojim delom VODNIK V ORKESTRU ZA MLADE LJUDI v svet glasbe in njene govornice.

Leta 1945 je britansko ministrstvo za prosveto povabilo skladatelja Be-

njamina Brittna, naj bi napisal glasbo k vzgojnemu filmu o instrumentih simfoničnega orkestra. Britten je povabilo sprva odklonil, kajti menil je, da pozornost gledalca pritegnejo dogodki na filmskem platnu močneje kot pa spremljajoča glasba. Kasneje je skladatelj vendarle napisal partituro za film »Orkestralni instrumenti«. Glasba k omenjenemu filmu, ki jo danes poznamo pod naslovom »Vodnik v orkester za mlade ljudi«, si je kaj kmalu utrla pot tudi na koncertne odre. S tem »vodnikom« nas Britten vodi po orkestru; spoznava

nas s posameznimi instrumenti, skupinami instrumentov in bogato paleto zvoničnih barv, ki jih izvljaba orkester.

Pri oblikovanju skladbe je Brittna vodila misel: upodobiti posamezne družine instrumentov (godala, pihala, trobila in tolkala) čim bolj plastično, ki naj se na koncu združijo v čudovito sožitje celotnega simfoničnega orkestra. Zato ni čudno, da se je Britten odločil za obliko teme z variacijami. Osnovno misel — temo je skladatelj vzel iz scenske glasbe, ki jo je k igri ABDELAZAR napisal slavni angleški baročni skladatelj Henry Purcell. Po značaju svežo in odločno temo predstavi najprej celotni orkester; nato jo — sicer v nekoliko spremenjeni obliki — po vrsti prinese pihala, trobila, godala

Nizja stopnja:

KAKO JE RAZSODILO MORJE

Ob koncu letošnje sezone bodi malim šolarjem pripovedka: za prijetno poslušanje pa tudi v premislek o tem, da ima pravo ceno le tisto, kar človek zasluži s poštenim delom. Zdi se nam prav primerna za čas obračuna, za konec šolskega leta. Motiv smo našli v zbirki pravljic narodov Sovjetske zveze, malone istočasno pa smo dobili že izdelano zgodbo iz rok francoskega avtorja. Motiv je orientalski, vendar to malih poslušalcev gotovo ne bo motilo. Vsebinska pa je naslednja:

Ibro, sin bogatega trgovca, je končal je šole in zdaj si hoče s pomočjo očetovega bogastva in z naslovom, ki mu ga je dal študij, utreti pot v visoke kroge, tudi na sultanov dvor. Očetu pa taki sinovi nazori niso všeč, zakaj sam je moral vse življenje trdo delati in prepričan je, da bo tudi iz sina edinole delo naredilo pravega moža. Pošlje ga torej zdoma z naročilom, naj se preživlja s poštenim delom, ko si bo pa deset zlatnikov celo prihranil, se lahko vrne. Očetove račune pa je prekrizala mati. Ob slovesu je napolnila Ibrovo možnjo z denarjem in mu ob povratku obljubila še tistih deset zlatnikov, ki jih mora pokazati očetu.

Pa se je primerilo, da se je vrnil Ibro prav tak in belih rok, kakor je bil odšel. Toda oče si je vedel pomagati. Popeljal je sina k morju, češ: »Valovi naj razišodijo, ali je že pravi mož, in vrgel zlatnike v morje. Sin se je očetovemu ravnanju sicer čudil, upiral pa se ni; tako je oče vedel, da si denarja ni prislužil s trdim in poštenim delom. Ponovno ga je poslal v svet, a tudi tokrat se preizkušnja ni iztekla drugače. V tretje pa je moral Ibro oditi ne da bi se poslovil od

in tolkala, slednjič pa temo ponovno povzame ves orkester. V vrsti variacij predstavi skladatelj nato posamezne instrumente; v prvi flavte, v drugi oboe, v tretji klarinete, v četrti fagote, v peti violine, v šestih viole, v sedmi violončele, v osmi kontrabase, v deveti harfo, v deseti rogove, v enajsti trobente in slednjič tolkala.

Delo zaključuje mogočna fuga — najpopolnejša večglasna oblika — ki v istem vrstnem redu kot v variacijah prinaša temo. Razlika pa je v tem, da posamezni instrumenti, potem ko predstavijo temo, ne utihnejo in ne odstopijo mesto drugemu, temveč predejo svojo glasbeno misel vse dotlej, dokler se v barvitim zvoku celotnega orkestra ne združijo vsi instrumenti.

7. junija ob 14.05
8. junija ob 8.55

matere. Tako je ostal brez beliča v žepu. Hodil je in hodil, bil je lačen in žejen, celo izgubil se je v puščavi, si raztrgal lepa oblačila, koder je zaprosil za kruh in prenočišče, so ga nagнали, ker ni imel s čim plačati, dokler ga nista nazadnje sprejela v kolibo dva revna pastirja, ga nahranila in mu dala, da si odpočije.

Komaj zdaj, ko je Ibro na lastni koži okusil trdoto življenja, je jel spoznavati, kako stežka si večina ljudi pridela vsakdanji kruh. In spoznal je, da bo tudi njega samega rešilo edinole delo. Nekaj dni je po svojih močeh pomagal gostiteljema, potem je delal kot obiralec sadja, kot drvar, koj poljski delavec, kot kuhar, kot raznašalec vode, skratka — lotil se je vsakega posla, ki mu ga je kdo ponudil. Ze si je prislužil devet zlatnikov, ko so mu tako težko prisluženi denar ukradli. In moral je začeti od kraja. Udinjal se je na ladji, obrezoval je drevje, sejal proso, nabiral bob, prebral grah, pletel rogoznice, nakladal in razkladal ladje in opravil še tisoč del, da je lahko k novim devetim zlatnikom pridal še zadnjega, desetega.

Tedaj se je Ibro vrnil domov — močan in zagorel in žuljavih rok. Oče ga je bil vesel in pomenljivo je potekal zlatnike, ki mu jih je sin izročil. A je Ibra vendarle spet popeljal na obalo in zalučal možnjček z denarjem v morje, preden mu je mogel sin to preprečiti. Možnjček je izginil v valovih, Ibro pa se je pognal za njim, ga našel in dejal: »Zaslужil sem te zlatnike, oče, trdo sem moral delati zanje.« — »Prisluhniiva, sin, kaj pravijo valovi.« — »In kaj pravijo, oče?« — »Pravijo, da si zdaj pravi mož, moj sin.«

OTROŠKI PEVSKI ZBOR RTV LJUBLJANA

Ker smo dobili že zelo veliko pismen s prošnjo, naj povemo nekaj o tem zboru, bomo izkoristili to priložnost in na kratko opisali njegovo delo.

Zbor deluje na RTV Ljubljana že sedmo leto. Seveda se je v tem času zvrstilo v zboru že veliko otrok, ki danes pojo že v mladinskem pevskem zboru. Zbor šteje danes 70 otrok. Koliko so stari? Od šestega pa tja do desetega leta. Vaje ima v prostorih naše redakcijske postaje. Otroci se zbere trikrat na teden, pred koncertom tudi večkrat. Delo ni lahko, čeprav ima vsak pevec pesmarico, mora vendar bodisi na snemanju bodisi na nastopu ali na koncertu znati ves spored na pamet. Pojo ob spremljavi klavirja ali orkestra. Ker smo že

omenili snemanje, moramo povedati, da je to opravilo neprimerno težje; zahtevnejše od slehernega koncerta; da morajo otroci zapeti pesmico tudi po trikrat, štirikrat, tudi po petkrat, da je posnetek takšen, kakršnega si želimo. In če je zbor samo v letošnji sezoni posnel čez štirideset lepih pesmi. Ker želimo imeti res dobre posnetke, potem si lahko mislite, koliko truda je vložena v to delo.

Pojo za otroci zelo zelo radi. No, gotovo tudi zaradi prijaznega dirigenta tov. Janeza Kuharja, ki zna iz njihovih grl izvabiti tisto lepoto, po kateri slove otroške pesmi, domače in tuje, kajti pri sestavljanju letnega programa moramo vzeti v poštev ene in druge, umetne, narodne, domače in tuje pesmi.

